

PROBLEMI I MOGUĆNOSTI ODRŽIVOG UPRAVLJANJA ZAŠTIĆENIM PRIRODNIM PODRUČJIMA – PRIMJER ZAŠTIĆENOG PODRUČJA „SKAKAVAC“

Edin Hrelja

Univerzitet u Sarajevu, Prirodno-matematički fakultet, Odsjek za geografiju,
Zmaja od Bosne 33-35, Sarajevo, Bosna i Hercegovina
edin_hrelja@yahoo.com

U svrhu očuvanja specifičnih prirodnih obilježja zaštićenog područja Skakavac, donesena je odluka 2002. godine o proglašenju, odnosno njegovom uključivanju u III kategoriju zaštićenih prirodnih područja, gdje je uz uvažavanje kriterija IUCN-a, definisana svrha očuvanja njegovih specifičnih prirodnih obilježja. Odlukom su definisane granice obuhvata, ukupna površina obuhvata, zoniranje prostora, mjere zaštite, kao i korištenje i upravljanje ovim prostorom.

Da bi zaštićeno prirodno područje imalo svoju svrhu, odnosno, da bi se uz zaštitu prirode obezbjedio održivi razvoj ovih područja, potrebno je donijeti odgovarajuću okolišnu politiku. Okolišna politika je jedna od bitnijih i dalekosežnijih politika, a bazirana je na principu predostrožnosti i preventivnim akcijama. Jedna od preventivnih mjera zaštite prirodne sredine od negativnih posljedica turističkih aktivnosti je utvrđivanje kapaciteta turističkih posjeta i aktivnosti. Osnovni uvjet definisana i provođenja okolišne politike jeste donošenje prostornih planova posebne namjene i provođenje njihovih odrednica. Prostornim planiranjem izdvojile bi se multifunkcionalne zone za zadovoljavanje različitih potreba, koje uvažavaju kapacitete životne sredine, socijalni identitet područja kao i potrebe turista koji dolaze u ove prostore.

Rad se bazira na komponentnim i kompleksnim analizama ključnih identifikacionih elemenata za proglašenje zaštićenog prirodnog područja „Skakavac“, a koji su istovremeno elementi dijagnoza recentnog stanja i prognoze budućeg razvoja.

Ključne riječi: *problemi, mogućnosti, dijagnoza, prognoza, održivi razvoj, zaštićeno područje, Skakavac, mjere zaštite*

PROBLEMS AND POSSIBILITIES FOR SUSTAINABLE MANAGEMENT OF NATURAL PROTECTED AREAS – EXAMPLE OF PROTECTED AREA "SKAKAVAC"

Edin Hrelja

University of Sarajevo, Faculty of Science, Department of Geography,
Zmaja od Bosne 33-35, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

In the year 2002., for the purpose of specific natural features conservation respecting criteria of IUCN, the decision of its declaring or its inclusion in the third category of protected natural areas was made. This decision defined protected areas borders, total surface coverage, zoning, protection measures, as well as the use and management of this area. In order to assure the sustainable development of natural protected areas, it is necessary to adopt appropriate environmental policy. Environmental policy, which is based on precaution principle and preventive actions is one of the most

important and far-reaching policies. In order to protect the natural environment from the negative effects of tourism activities, main preventive measure of is to determine the capacity of tourist visits and activities. Basic requirement of establishing and implementing environmental policy is the establishment and implementation of spatial plans for special purposes. Spatial planning will define multifunctional zones for different needs, which take into account the capacity of the environment, the social identity of the area as well as the needs of tourists who visit this areas. This paper presents component identification and analysis of complex elements that were basis for appointment " Skakavac" as protected area. Based on the research, a diagnosis of the current situation and forecasts of future development will be presented.

Key words: *problems, possibilities, diagnosis, prognosis, sustainable development, protected area, Skakavac, protection measures*